

ارتباط بین تیپ های شخصیتی حسابرسان داخلی با کشف تقلبات مالی با توجه به نقش تعدیلگر اثر بخشی عملکرد حسابرسان داخلی
علی مدرسه دوست^۱ رحمت الله آزاد^۲* شهرام چهار محالی^۳

چکیده:

تقلب را می توان به طرق مختلف انجام داد که از یافته های گروه های حسابرسی در بررسی صورت های مالی شروع می شود. بنابراین، توانایی حسابرس برای کشف تقلبها باید همچنان بهبود یابد. به این دلیل است که هر حسابرس به عنوان یک فرد دارای محدودیت های متفاوتی است، بنابراین سطح توانایی کشف تقلبها نیز باید متفاوت باشد. هدف این تحقیق ارتباط بین تیپ های شخصیتی حسابرسان داخلی با کشف تقلبات مالی با توجه به نقش تعدیلگر اثر بخشی عملکرد حسابرسان داخلی است.

روش تحقیق، میدانی و تحلیل عاملی می باشد. جامعه آماری این تحقیق شامل افراد فعال در حرفه حسابرسی بوده می باشد، و اطلاعات پرسش نامه ای در سال ۱۴۰۳ تکمیل گردیدند. روش مورد استفاده در این تحقیق به صورت ترکیبی بوده است در ابتدا با استفاده از روش گردند تئوری چند وجهی و بکارگیری مصاحبه و جستجو در تحقیقات انجام شده در گذشته به شناسایی متغیر های تحقیق پرداخته شد و با استفاده از شاخص لاوشه عوامل تاثیر گذار نهایی شدند و نهایتاً با استفاده از تحلیل عاملی به تجزیه و تحلیل سوالات تحقیق پرداخته شد و مدل ارتباط بین تیپ های شخصیتی حسابرسان داخلی با کشف تقلبات مالی با توجه به نقش تعدیلگر اثر بخشی عملکرد حسابرسان داخلی ارائه گردید. نتایج نشان داد تیپ های شخصیتی حسابرسان داخلی، اثربخشی عملکرد حسابرسی داخلی، اخلاق حرفه ای، اشتراک گذاری اطلاعات مربوط به تقلب و دانش حسابرسی مدیر حسابرسی داخلی بر کشف تقلب های مالی تاثیر دارند.

واژگان کلیدی: کشف تقلب های مالی، تیپ های شخصیتی حسابرسان داخلی، اثربخشی عملکرد حسابرسی داخلی، دانش حسابرسی مدیر

حسابرسی داخلی

طبقه بندی موضوعی: D21،M40،M42،C52

^۱ گروه حسابداری، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. alimadrese1369@gmail.com

^۲ گروه حسابداری، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. (نویسنده مسئول) Azadamol@yahoo.com

^۳ گروه حسابداری، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. sh.chaharmahali@gmail.com

محدودیت های حسابرس می تواند منجر به ایجاد شکاف انتظاری بین استفاده کنندگان از خدمات حسابرسی شود (انگریوان^۱، ۲۰۱۴). آلیه^۲ و همکاران، ۲۰۲۱، پرستیو و همکاران^۳، ۲۰۲۱ نشان می دهند که آموزش حسابرس تأثیر مثبتی بر توانایی حسابرس برای کشف تقلب دارد، در حالی که فشار زمان و شک حرفه ای تأثیری بر توانایی حسابرس برای کشف تقلب ندارد. بنابراین، به حسابرسان توصیه می شود که بیشتر در دوره آموزشی شرکت کنند تا توانایی آنها در کشف تقلب نیز بهبود یابد. تقلب و گزارشگری نادرست، تصمیمات اخلاقی حسابرسان را در جریان حسابرسی دوباره در کانون توجه مردم قرار داده است و نهادها به طور فزاینده ای بر موضوعاتی مانند رفتار اخلاقی و صداقت تأکید میکنند (مسعودی مقدم و همکاران، ۱۴۰۳). نتایج تحقیقات متعددی بیان می کند که عوامل متعددی می توانند بر توانایی حسابرس در کشف تقلب تأثیر بگذارند. این عوامل عبارتند از: (۱) تجربه حسابرس، (۲) اجرای قوانین اخلاقی، (۳) شک و تردید (۴) شخصیت حسابرسان (نوروهیونی و اسنیواتی^۴، ۲۰۲۱؛ اندارتو و همکاران^۵، ۲۰۲۱) نشان می دهد که تجربه کاری و شخصیت حسابرسان تأثیر قابل توجهی بر توانایی کشف تقلب در صورتهای مالی دارد، شک حرفه ای حسابرسان تأثیر قابل توجهی بر توانایی کشف تقلب در صورتهای مالی دارد و اخلاق حرفه ای تأثیر بسزایی دارد. بر اساس توضیحات بالا، این مطالعه با هدف آزمون و تجزیه و تحلیل اثر بخشی عملکرد حسابرسان داخلی بر ارتباط بین تیپ های شخصیتی حسابرسان داخلی با کشف تقلبات مالی انجام شده است.

نظریه اسناد اولین بار توسط فریتز هایدل^۶ در سال ۱۹۵۸ توسعه یافت. این نظریه به چگونگی تفسیر یک رویداد و علل رفتار خود توسط شخص اشاره دارد (تاندیونتون^۷، ۲۰۱۶). فریتز هایدل اظهار داشت که رفتار یک فرد توسط نیروهای داخلی و نیروهای بیرونی تعیین می شود. عملکرد و رفتار یک فرد می تواند تحت تأثیر توانایی های شخصی او باشد که از قدرت درونی فرد ناشی می شود، به عنوان مثال، مانند طبیعت، منش، نگرش، توانایی، تخصص و تلاش، در حالی که عواملی که خارج از کنترل فرد نشأت می گیرند، مربوط به فرد هستند. قدرت خارجی مانند فشار موقعیت ها، مشکلات یا شانس در کار، در (پرستیو و همکاران^۸، ۲۰۲۱؛ اوتاری و همکاران^۹، ۲۰۲۱). رفتاری که به صورت درونی ایجاد می شود، رفتاری است که تصور می شود تحت کنترل شخصی فرد مورد نظر است، در حالی که رفتار بیرونی به عنوان نتیجه علل بیرونی تلقی می شود که فرد را مجبور به رفتار می کند (عبادی و همکاران^{۱۰}، ۲۰۲۱). بحث از این نظریه انتساب منجر به عوامل ایجاد یک رویداد یا رویدادها می شود. محققان از این تئوری اسناد استفاده می کنند تا دریابند چه عواملی بر حسابرس هنگام انجام یک تکلیف تأثیر می گذارد، به ویژه بر کیفیت شخصیتی خود حسابرس. در این مطالعه، اثر بخشی عملکرد حسابرسان داخلی بر ارتباط بین تیپ های شخصیتی حسابرسان داخلی با کشف تقلبات مالی که بر کیفیت کار آنها در سازمان تأثیر دارد، سنجیده می شود.

تقلب در سال های اخیر به اشکال مختلف در عرصه های مختلف ملی و بین المللی ظهور و روزبه روز رو به افزایش بوده و ضرورت دارد حوزه های مختلف از جمله دانش حسابداری و حسابرسی، با هدف و رویکرد تخصیص بهینه منابع از وقوع تقلب جلوگیری و نسبت به افشای آن اقدام نمایند. تقلب موجب

¹ Anggriawan

² Aliyyah et al

³ Prasetio et al

⁴ Nurwahyuni, & Isniawati

⁵ Indrawati

⁶ Fritz Heider

⁷ Tandiontong

⁸ Prasetyo et al

⁹ Utari et al

¹⁰ Abadi et al

ضایع شدن منابع مالی و غیرمالی جامعه گردیده و بیشک تنزیل سطح رفاه عمومی اجتماعی را به دنبال دارد (رضایی و همکاران، ۱۴۰۳). تقلب، پدیده‌های است که انحرافات و دستکاری های صورت گرفته در صورت های مالی را شامل می شود و توسط طرف های یک امر مالی انجام شده است. همچنین گزارشگری مالی متقلبانه که با مواردی همچون تحریف یا تقلب در صورت های مالی سروکار دارد، که در سال های اخیر بسیار مورد توجه سرمایه داران و همچنین خود حسابداران قرار گرفته است. زیرا از یک سوء میزان ریسک سرمایه داران را با توجه به تقلب هایی که در صورت های مالی رخ می دهد را کاهش می دهد و از یک سوء اعتبار حسابداران را زیرسوال می برد (جارد و همکاران، ۲۰۲۱). از این رو حسابرسان داخلی سعی در هرچه محکم تر کردن حسابرسی صورت های مالی بر طبق یک قاعده و اصول محکم دارند تا درصد انحرافات را در گزارش های مالی هرچه بیشتر کاهش دهند. یکی دیگر از عواملی که در تحقیقات روز دنیا در زمینه کشف تقلبات حسابرسی مطرح گردیده است که تاثیر گذار می باشد اثرات مدل های رفتاری افراد شاغل در حرفه حسابرسی داخلی می باشد (جودی و همکاران، ۲۰۲۲). نتایج پژوهش های پیشین به صورت کلی نشان داده است که ویژگی های شناختی و شخصیتی فرد، در قضاوت ها و تصمیم گیری ها نقش مهمی دارد (احمدی و همکاران، ۱۴۰۳). بر این اساس، تحقیق حاضر به ارتباط بین تیپ های شخصیتی حسابرسان داخلی با کشف تقلبات مالی با توجه به نقش تعدیلگر اثر بخشی عملکرد حسابرسان داخلی پرداخته شده است.

این پژوهش با طرح مبانی نظری و پیشینه پژوهش های مرتبط با موضوع و همچنین تبیین روش پژوهش برگرفته از مسئله و مبانی نظری پژوهش ادامه یافته و سپس به تشریح نتایج پرداخته شد و در نهایت نتیجه گیری و پیشنهادها بیان می شود.

۲- مبانی نظری و پیشینه پژوهش

عملکرد حسابرسی داخلی یک رکن در چارچوب حاکمیت شرکتی است و به عنوان یک کارکرد اساسی در نظر گرفته شده است که نقش پیشگامی در فرایند حکمرانی ایفا می کند. نقش آن ارائه خدمات کنترلی و مشاوره ای است که به شرکت ها در دستیابی به اهداف خود کمک می کند (خلیلی و همکاران، ۱۴۰۳). وحدواتی و آسیک^۱ ۲۰۲۲ بیان می کنند که شخصیت عبارت است از همه افکار، احساسات و رفتارهای واقعی اعم از خودآگاه و ناخودآگاه. آنها در کتاب خود "تیپ روانشناختی" یک شاخص شخصیتی اساسی به نام شاخص تیپ مایرز-بریگز^۲ ایجاد کرد. نشانگر نوع مایرز-بریگز یک ابزار اندازه گیری برای تشخیص شخصیت افراد است که توسط کاترین سی بریگز و ایزابل بریگز مایرز کشف شد (وحدواتی و آسیک ۲۰۲۲). در شاخص نوع مایرز-بریگز، شاخص های ترجیح شخصیت افراد بر اساس ۴ جفت ترجیح متمایز می شوند که ۱۶ تیپ شخصیتی را ایجاد می کنند که در آن ذکر شده است (آلیه و همکاران، ۲۰۲۱) یعنی: ۱. روشی که شخص توجه خود را متمرکز می کند و انرژی به دست می آورد (برون گرایی یا درون گرایی)، ۲. روشی که شخص اطلاعات را بازیابی می کند (حس یا شهود)، ۳. نحوه تصمیم گیری فرد (تفکر یا احساس)، ۴. نحوه سازگاری فرد با محیط و نحوه پذیرش و ارزیابی اشیاء (قضاوت یا درک)

ویژگیهای شخصیتی را به عنوان ابعاد تفاوت های فردی در تمایل نشان دادن الگوهای پایدار فکر، احساس و عمل معرفی میکنند. حرفه حسابرسی داخلی، یکی از ارکان اساسی هر جامعه ای است. حسابرسان از این نظر برای جامعه مهم هستند که می توانند به گونه ای بی طرفانه و مستقل و در قالب اظهار نظر خود، نسبت به عملکرد واحد های مختلف و همچنین اجرای درست کنترل های داخلی واحدهای تجاری اطمینان ایجاد کرده و در انجام وظایفشان، اشتباهات را بیابند و تقلب ها را کشف کنند. شخصیت مجموعه ای از بینش، باورها و اعتقادات هر فرد است. که با صفات و ویژگیهای رفتاری همراه میشود که نسبتاً پایدار و آموخته شده باشد. در بحث شخصیت دو دیدگاه مهم وجود دارد. دیدگاه موقعیتگرا که شکل گیری شخصیت را به عوامل موقعیتی منسوب میداند و دیدگاه صفتگرا که در آن

¹ JaredKoreff,MartinWeisner,Steve G.Sutton

² Jodi L. Gissel , Karla M. Johnstone

³ Wahidahwati, W., & Asyik

⁴ Myers-Briggs Type

شخصیت آدمی به عنوان درونی و وراثتی نسبت داده میشود، با تلفیق این دو دیدگاه میتوان شخصیت را به صورت مجموعه ای از ویژگیها و صفات که الگوهای نسبتاً پایدار، پاسخ آدمی به موقعیتها را تبیین میکند، بیان نمود (جوادی و همکاران^۱، ۲۰۲۲)

ورود روانشناسی به عرصه پرفراز و نشیب حسابرسی سبب شده تا با استفاده از نظریه ها و مکتبهای گوناگون روانشناسی و با استناد و برقراری روابط انسانی به تبیین شخصیت و رفتار فرد در سازمان پرداخته شود و بر مفاهیمی مانند انگیزش و رفتار سازمانی تأکید و دقت شود. با توجه به اینکه اولین و مهمترین جزء سیستم سازمان، افراد انسانی با شخصیتهای مختلف خود میباشد لذا انگیزه ها تواناییها، تمایلات عقاید و افکار که در واقع از اجزاء مهم تشکیل دهنده شخصیت انسان میباشد حدود انتظارات و توقعات افراد را نسبت به یکدیگر و همچنین نسبت به سازمان تعیین میکنند رفتار آدمی تابع اندیشه ها، احساسات انگیزه ها خواستههای درونی و عوامل عاطفی و پرورشی اوست که در موقعیتهای مختلف به صورتهای گوناگون ظاهر می شود برای آشنایی با ابعاد مختلف وجود آدمی و ایجاد یک ارتباط بهتر و ایجاد انگیزش و حفظ و تأمین بهداشت روانی در افراد آشنایی با علم روانشناسی و علوم رفتاری امری لازم و ضروری است (چن و همکاران^۲، ۲۰۲۳).

در پژوهش حاضر تلاش شد تا با تدوین مدل ارتباط بین تیپ های شخصیتی حسابرسان داخلی با کشف تقلبات مالی با توجه به نقش تعدیلگر اثر بخشی عملکرد حسابرسان داخلی، تمامی عواملی که می توانند با کشف تقلب های مالی براساس تیپ های شخصیتی حسابرسان داخلی در ارتباط باشند و از آن تاثیر بپذیرند طبقه بندی و توصیف شوند. براساس بررسی های انجام شده در این تحقیق تیپ های شخصیتی حسابرسان داخلی، اثربخشی عملکرد حسابرسی داخلی، اخلاق حرفه ای، اشتراک گذاری اطلاعات مربوط به تقلب و دانش حسابرسی مدیر حسابرسی داخلی بر مدل کشف تقلب های مالی مبتنی بر تیپ های شخصیتی حسابرسان داخلی تاثیر گذار می باشند.

درسالهای اخیر تقلب در شرکتهای منجر به هزینههای هنگفتی شده است. تنها در انگلستان و امریکا میزان تقلبات مالی گزارش شده از میلیاردها دلار سرمی زند، هرچند گفته می شود گزارشات شاید تنها ۱۰ درصد از کل تقلبات را شامل شود. شواهد گویای آن است که موضوع تقلب در شرکتهای مشکلی جدی است. این تقلبات به ویژه هنگامی که مدیران ارشد و کارکنان رده بالای شرکتهای مرتکب آن می شوند، معمولاً "زمانی از پرده بیرون می آید که شرکتهای به طور غیرمنتظره دچار مشکلات زیادی می شوند. در این زمان است که این پرسش مطرح می گردد که حسابرسان کجا بوده اند؟ (جوادی و همکاران^۳، ۲۰۲۲)

بنابراین نقش حسابرسان داخلی در کشف نمودن و گزارش کردن تقلب در شرکت ها موضوعی بحث انگیز می باشد. گزارشات حسابرسان داخلی می تواند در کشف تقلبها مفید باشد و به همین دلیل بیشترین همکاری برای کاهش شکاف بین انتظارات از عملکرد حسابرسان داخلی ضروری است. مطالعات متعدد نشان داده اند در حالی که سیاستمداران، دادگاه ها، نشریات مالی و بسیاری دیگر از حسابرسان انتظار دارند که تقلب را کشف و گزارش کنند. (عبداللطیف^۴، ۲۰۱۶).

همچنین نوع رفتار یکی از مواردی است که معمولاً کارفرمایان هنگام استخدام کارمندان جدید به آن توجه می کنند. علاوه بر تجربه و دانش مالی، هنگام یافتن شغل ایده آل در حرفه حسابرسی باید نوع رفتار مناسبی نیز داشته باشید، این یکی از نکات کلیدی است که نباید نادیده گرفته شود. مدیران مشاغل حسابرسی و مالی اغلب به دنبال کارمندانی هستند که نوع خاصی از رفتار داشته باشند و تناسب بهتری با محیط کار، همکاران و شغل خود داشته باشند. برای ارزیابی کارکنان جدید، با توجه به خدمات حسابرسی که باید در قسمت های مختلف شرکت انجام شود، سوابق کاری و رزومه عملکرد افراد را به همراه نوع رفتاری بررسی می کنند. شاید باورتان نشود اما نوع رفتار غیر از حرفه حسابرسی در جذب شرکت مالیاتی و انجام امور مربوط به خدمات مالیاتی تاثیر دارد (البوات و همکاران^۵، ۲۰۲۲).

¹ Jodi L. Gissel , Karla M. Johnstone

² Chen, Y.-H.; Wang, K.-J.; Liu, S.-H

³ Jodi L. Gissel , Karla M. Johnstone

⁴ Abdullatif

⁵ Albawwat, I. E., Al-Hajaia, M. E., & Al Frijat, Y. S.

بنابراین، بیشترین اهمیت این تحقیق بررسی تأثیر متغیرهایی است که می‌توانند بر کشف تقلب مالی تأثیر بگذارند. و در این تحقیق رویکرد اصلی، مدلی برای ارتباط بین تیپ‌های شخصیتی حسابرسان داخلی با کشف تقلبات مالی با توجه به نقش تعدیلگر اثر بخشی عملکرد حسابرسان داخلی و عوامل تأثیرگذار است.

پیشینه پژوهشی:

چن و همکاران^۱ (۲۰۲۳) در پژوهشی با عنوان چگونه ویژگی‌های شخصیتی و شک و تردید حرفه‌ای بر کیفیت حسابرس تأثیر می‌گذارد؟ با استفاده از مدل پنج عاملی شخصیت و مدل هارت نشان دادند که تأثیر تعدیل‌کننده ویژگی‌های شخصیتهای «برون‌گرایی بر رابطه اشک‌گرایی حرفه‌ای با کیفیت حسابرسی معناداری است.

آسار و همکاران^۲ (۲۰۲۳) در پژوهشی با عنوان شواهدی مبنی بر همگن بودن ویژگی‌های شخصیتی در حرفه حسابرسی، با استفاده از مدل پنج عاملی، تجانس قابل توجهی از ویژگی‌های شخصیتی را برای حسابرسان در همان نوع شرکت یا سطح تجربه نشان می‌دهند. در مجموع، نتایج نشان می‌دهد که مؤسسات حسابرسی علی‌رغم لفاظی‌ها و ابتکارات اخیرشان تا حد زیادی در سطح شخصیت همگن باقی می‌مانند.

مت ریزوان و همکاران^۳ (۲۰۲۲) در پژوهشی با عنوان بررسی نقش ویژگی‌های شخصیتی، مهارت‌ها و شایستگی فناوری دیجیتال بر اثر بخشی ارزیابی ریسک تقلب در بین حسابرسان خارجی، نشان دادند که مهارت‌های فناوری دیجیتال و ویژگی‌های شخصیتهای و شایستگی به اثر بخشی ارزیابی ریسک تقلب کمک می‌کند.

ساماگیو و فلیچیو^۴ (۲۰۲۲) در پژوهشی با عنوان تأثیر شخصیت حسابرس در کیفیت حسابرسی با استفاده از نظریه شخصیت ۵ عاملی نشان می‌دهند که ویژگی‌های توافقی‌پذیری، وظیفه‌شناسی و گوشه‌دگی به طور مثبت با شک حرفه‌ای حسابرسان مرتبط است، در حالی که وظیفه‌شناسی و روان‌رنجوری بر کاهش شیوه‌های کیفیت حسابرسی تأثیر می‌گذارد.

جودی و همکاران^۵ (۲۰۲۲) در تحقیق خود با عنوان "تحقیق به اشتراک‌گذاری اطلاعات در حین کشف تقلب‌های حسابرسی در مورد ایمنی روانی" در بین شرکت‌های آمریکایی و با استفاده از تحلیل‌های انجام شده توسط آنها مشخص شد که ایمنی روانی و دانش حسابرسی در کشف تقلب‌های حسابرسی موثر است.

الباوات و همکاران^۶ (۲۰۲۲) به بررسی رابطه ویژگی‌های شخصیتی حسابرسان داخلی، اثربخشی حسابرسی داخلی و کیفیت گزارشگری مالی در اردن پرداختند. نتایج نشان داد که همه ویژگی‌های شخصیتی بررسی شده حسابرسان داخلی به جز ویژگی برون‌گرایی، تأثیر چشمگیری بر عملکرد حسابرسی داخلی دارد. همچنین ویژگی‌های شخصیتی از طریق اثربخشی عملکرد حسابرسی داخلی، بر کیفیت گزارشگری مالی تأثیر غیرمستقیم دارد. حسابرسان داخلی با نمرات بالا در تجربه ثبات عاطفی و ویژگی‌های وظیفه‌شناسی می‌توانند از مهمترین عوامل مؤثر در عملکرد حسابرسی باشند.

جارد و همکاران^۷ (۲۰۲۱) به بررسی استفاده از تجزیه و تحلیل داده‌ها در حسابرسی‌های تقلب در مراقبت‌های بهداشتی پرداختند. نتایج شواهد تجربی از چگونگی تقویت روابط سیستمی و اپیزودیک قدرت یکدیگر را ارائه می‌دهد، در نتیجه سازمان دولتی را قادر می‌سازد تا تغییرات اجتماعی را اعمال کند که ممکن است از نظر سیاسی بسیار منع‌کننده باشد تا مستقیماً اعمال شود. به طور کلی، نتایج نشان می‌دهد که اثرات بالقوه منفی ناشی از استفاده از تصمیم‌گیری الگوریتمی و تغییر قدرت ناشی از آن وجود

¹ Chen, Y.-H.; Wang, K.-J.; Liu, S.-H

² Asare, Stephen K., Herman van Breukel, Kristina C Demek

³ Mat Ridzuan et all

⁴ Samagaio, António, Teresa, Felício

⁵ Jodi L. Gissel, Karla M. Johnstone

⁶ Albawwat, I. E., Al-Hajaia, M. E., & Al Frijat, Y. S.

⁷ JaredKoreff, MartinWeisner, Steve G. Sutton

دارد، و این اثرات دیدگاه متفاوتی از سطح موفقیت ادعایی حاصل از استفاده حسابرس از تجزیه و تحلیل داده‌ها ایجاد می‌کند.

وان کوچاک و همکاران^۱ (۲۰۲۰) به بررسی مدل‌های رفتاری حسابرسان در هلند و تفاوت آن با سایر متخصصان پرداختند. در این پژوهش از مدل پنج عاملی نئو که شامل مدل‌های رفتاری گشودگی تجربه، ثبات عاطفی، وظیفه‌شناسی، برون‌گرایی و موافقت‌پذیری است، استفاده کردند. بر این اساس این فرضیه مطرح می‌شود که آیا ویژگی‌های شخصیتی حسابرسان با سایر متخصصان تفاوت دارد یا نه فرضیه‌های مربوط به هر یک از پنج عامل برای حسابرسان داخلی و سایر متخصصان در هلند آزمون شد. نتایج نشان داد از نظر چهار ویژگی شخصیتی، شخصیت حسابرس با سایر متخصصان تفاوت معناداری دارد. فقط تیپ توافق‌پذیری تفاوت معنی‌داری را نشان نمی‌دهد.

سین و همکاران^۲ ۲۰۱۸ در تحقیقی با عنوان یک آزمایش میدانی طبیعی که نقش مشترک رهبری شریک حسابرسی و دانش زیردستان در طوفان فکری تقلب را بررسی کردند. تحقیقات نشان می‌دهد که رهبری شریک حسابرسی برای دستیابی به اهداف طوفان فکری تقلب بسیار مهم است. آنها بیان داشتند که چگونه رهبری شریک و دانش فرعی به طور مشترک بر فرآیندها و نتایج طوفان فکری تأثیر می‌گذارد. آنها یک آزمایش میدانی طبیعی انجام دادند که رهبری شریک را در طول جلسات طوفان فکری واقعی دستکاری می‌کند تا از تفاوت‌های طبیعی در سطوح دانش مدیران در مقابل افراد ارشد استفاده کند. طراحی آنها اجازه می‌دهد تا بررسی کنند که چگونه تفاوت‌های دانش در سازمان بر قضاوت‌ها در مورد تعهدات واقعی تأثیر می‌گذارد، در نتیجه استنتاج‌های واقع‌بینانه منحصربه‌فردی درباره رهبری شریک در طوفان فکری تعاملی تسهیل می‌کند. آنها دریافتند که رهبری متمایز از کیفیت، بازنمایی ذهنی ریسک تقلب را برای افراد ارشد بهبود می‌بخشد، اما نه مدیران. مطابق با تئوری در مورد مدل‌های ذهنی مشترک، این تغییرات به نوبه خود با پاسخ‌های خطر تقلب برنامه‌ریزی‌شده تیم مشارکت همراه است. تحلیل‌های بیشتر نشان می‌دهد که درخواست‌های رهبری برای افراد ارشد نسبت به مدیران نسبتاً جدیدتر است و از این ایده حمایت می‌کند که افراد ارشد نسبت به مدیران فضای بیشتری برای بهبود در بازنمایی ذهنی خود دارند.

عبداللطیف^۳ ۲۰۱۶ در پژوهشی با عنوان تأثیر عوامل خطر تقلب بر تعدیل فرآیند حسابرسی، روش شناسایی خطر تقلب، اهمیت عوامل خطر تقلب و واکنش حسابرسان به وجود عوامل خطر تقلب و تعدیل فرآیند حسابرسی و نتایج تحقیق حاکی از آن است که اهمیت تعدیل فرآیند حسابرسی به اهمیت عوامل خطر تقلب موجود بستگی دارد و مهم‌ترین عوامل خطر تقلب مربوط به ویژگی‌های مدیریت و کم‌اهمیت‌ترین ریسک تقلب است. عوامل مرتبط با مشکلات در وضعیت مالی و نتایج تحلیل عاملی عوامل خطر تقلب را در چهار دسته شامل تغییرات در ماهیت، مقدار، زمان بندی و تغییرات در تیم حسابرسی دسته بندی می‌کند.

رشیدی ۱۴۰۲ به بررسی نقش کیفیت حسابرسی در کشف تقلب: دیدگاه صاحبکاران و حسابرسان پرداخت. نتایج نشان می‌دهد که بین دیدگاه حسابرسان و صاحبکاران نسبت به توانایی فردی حسابرسان در قبال کشف تقلب تفاوت معناداری وجود دارد.

باری فرد و همکاران ۱۴۰۲ به بررسی تقلب، کیفیت حسابرسی داخلی و عملکرد سازمانی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. بر طبق نتایج و با توجه به فرضیات مدل تحقیق و مدل‌سازی معادلات ساختاری در نرم‌افزار اسمارت پی‌ال‌اس پیاده‌سازی و مدل‌سازی شد که تحلیل نتایج حاکی از مدل متناسب و تأثیرگذاری خوب متغیرها بوده است. طبق نتایج به دست آمده در برازش مدل تمام متغیرها در تمام حوزه‌ها مقدار روایی و پایایی مناسبی در مدل کسب نمودند. همچنین در اثرات کلی مدل نشان داده شد که تأثیر تمامی مولفه‌های تحقیقات تقلب، شفافیت اطلاعات حسابداری، کیفیت حسابداری داخلی، اثربخشی مالی، حاکمیت شرکتی و عملکرد سازمانی، معنی‌دار می‌

¹ Van Kuijck, B., and V. Paresi

² Sean A.Dennis, Karla M.Johnstone

³ Abdullatif

با شد. با بررسی نقش متغیرهای پژوهش، مشاهده شده است تاثیر متغیرهای میانجی شفافیت اطلاعات حسابداری، کیفیت حسابداری داخلی، اثربخشی مالی بر عملکرد سازمانی مقدار بالایی است. مهنانی ۱۴۰۱ به بررسی رابطه بین ریسک حسابداری و مثلث تقلب در حسابداری مالی پرداخت. مهمترین و ارزشمندترین خدمت حرفه حسابداری، اظهار نظر مستقل در مورد مطلوب بودن وضعیت مالی و گزارش نتایج به علاقمندان می باشد. امروزه حسابرسان مسئول هستند در زمینه تعیین و ارزیابی ریسک های خود در طول عملیات حسابداری، ۳ شرط (۱- فشار/ تشویق، ۲- فرصت، ۳- نگرش) باید در مدل ارزیابی ریسک مورد توجه و تفسیر قرار گیرند. این الزامات اخلاقی شامل اصول اخلاقی مربوط به صداقت، بی طرفی، شایستگی، مراقبت حرفه ای، رازداری، رفتار حرفه ای، اصول و مقررات حرفه ای است.

عبداللہی و همکاران ۱۳۹۹ به بررسی تاثیر انعطاف پذیری کارکنان بر رابطه عملکرد حسابداری داخلی و تقلب در صورتهای مالی پرداختند. نتایج نشان داد که بین عملکرد حسابداری داخلی و تقلب در صورتهای مالی رابطه منفی و معنی داری وجود دارد. همچنین، انعطاف پذیری کارکنان رابطه عملکرد حسابداری داخلی و تقلب در صورتهای مالی را به صورت منفی و معنی داری تعدیل می کند. دانش افزایی: بر اساس یافته ها، منابع انسانی سازمانی می توانند بر میزان تقلب در صورت های مالی سازمان تاثیر گذار باشند.

دریایی و همکاران ۱۳۹۸ به بررسی ویژگی های شخصی و تمایل به گزارش اخلاقی تقلب در حرفه حسابداری پرداختند. نتایج این پژوهش نشان می دهد که جنسیت با گزارش اخلاقی تقلب رابطه معنادار و منفی دارد. به عبارت دیگر، در مقایسه با مردان، زنان تمایل کمتری به گزارش تقلب در حرفه حسابداری دارند. سایر نتایج این تحقیق نشان می دهد که بین تحصیلات، سابقه کار و رتبه شغلی با گزارش اخلاقی تقلب رابطه معناداری وجود ندارد. همچنین شواهد پژوهشی نشان می دهد که درک و درک زنان از مسئولیت فردی، هزینه ها و پیامدهای اقدامات مشکوک گزارش موارد تقلب و تخلف بیش از مردان در حرفه حسابداری است. بر اساس یافته های این تحقیق، جنسیت حسابرس مهم ترین متغیر مؤثر بر گزارش تقلب و خطاهای کاری است. این نشان می دهد که جنسیت عامل مهمی در قضاوت و تصمیم گیری حسابداری است. از آنجایی که اصول اخلاقی از اصول مهم در حرفه حسابداری است، زنان نیز باید در تدوین این اصول مشارکت داشته باشند و سیاستگذاران حرفه حسابداری باید این امکان را فراهم کنند.

۳- سوال های پژوهش:

۱. مدل های مختلف رفتاری حسابرسان داخلی چگونه هستند؟
۲. چه عواملی بر اثربخشی عملکرد حسابرسان داخلی تاثیر گذار می باشند؟
۳. چه عواملی بر کشف تقلبات مالی تاثیر گذار است؟

۴- روش پژوهش:

پژوهش حاضر از نظر هدف توسعه ای و به لحاظ ماهیات اکتشافی است. روش پژوهش داده بنیاد می باشد. جامعه آماری شامل خبرگان، مدیران، مشاوران و صاحب نظران در امور حسابداری داخلی بود. ابزار گردآوری داده ها مصاحبه نیمه ساختاریافته بود. برای نمونه گیری در این بخش از روش نمونه گیری هدفمند و گلوله برفی استفاده شد که طی مصاحبه نیمه ساختاریافته با خبرگان بعد از ۲۷ نفر پژوهشگر به اشباع نظری دست یافت. اما برای رعایت احتیاط با ۳ نفر دیگر از خبرگان هم مصاحبه را ادامه داد تا از تکرار و اشباع نظر مطمئن شد و با ۳۰ نفر خبره مصاحبه را خاتمه داد، و پرسشنامه به شیوه های مختلف حضوری و یا پست الکترونیک برای آنها ارسال گردید. پی گیری مستمری انجام گردید تا پرسشنامه ها عودت گردد. در نهایت تعداد ۲۵ پرسشنامه سالم در تحلیل مورد استفاده قرار گرفت. جهت کدگذاری پژوهشگر در مرحله اول به گونه ای در داده ها غرق شد که با عمق و غنای محتوای داده ها کاملاً آشنا شود در مرحله دوم کدهای اولیه ایجاد شد. بدین منظور فهرستی اولیه از ایده های موجود در داده ها و نکات جالب آنها تهیه شد. بعد از اینکه همه داده ها کدگذاری اولیه و گردآوری شدند فهرستی طولانی از کدهای مختلف در مجموعه داده ها شناخته شدند. در مرحله سوم بر تحلیل در سطحی کلانتر از کدها تمرکز شد. کدهای مختلف در قالب گویه مرتب شدند و همه داده های کدگذاری شده مرتبط با هر یک از گویه شناسایی و گردآوری شدند. در مرحله چهارم به ترسیم شبکه گویه پرداخته شد. در این

مرحله مشخص شد برخی گویه پیشنهاد شده واقعاً گویه نیستند؛ یعنی یا داده های کافی وجود نداشت یا داده های آن خیلی متنوع بودند. برخی گویه هم با یک دیگر هم پوشانی داشتند. در مرحله پنجم پژوهشگر به شبکه گویه رضایت بخش و قابل قبول دست یافت. گویه به دست آمده تعریف و تعدیل و داده ها بر اساس آنها تحلیل شدند. در نهایت در مرحله ششم بعد از اینکه مجموعه کاملی از گویه نهایی به دست آمد، به تحلیل و تدوین گزارش نهایی پرداخته شد. برای پاسخگویی به سؤالات پژوهش و شناخت ابعاد و مؤلفه های تشکیل دهنده الگوی بهینه و کاربردی فناوری اطلاعات در حسابرسی با رویکرد عمل گرایانه، چندین سؤال برای مصاحبه تهیه شد. برای حصول اطمینان از روایی داده های کیفی از دو راهبرد استفاده شد: ۱. تحلیل و بازبینی توسط مشارکت کنندگان در پژوهش و ۲. تحلیل و بازبینی توسط افراد مطلع و کثرت گرایی (چندسویه نگری)، برای تأیید صحت داده ها و کدهای استخراج شده، کدگذاری اولیه هر مصاحبه به مصاحبه شونده برگردانده شد تا اصلاح و تأیید شود. در نهایت کدها و طبقات و مدل استخراج شده جهت تأیید، در اختیار تعدادی از خبرگان حرفه حسابرسی قرار گرفت. برای تجزیه و تحلیل داده های کیفی از روش تحلیل گویه به صورت کدگذاری سه مرحله ای استفاده شد. برای افزایش پایایی پژوهش، فرایند مصاحبه و تحلیل داده ها و استخراج مقولات بر مبنای کدگذاری به صورت روشمند انجام شد؛ بدین صورت که متن مصاحبه ضبط شد و همان روز کلمه به کلمه روی کاغذ تایپ شد و به عنوان داده اصلی تحقیق مورد استفاده قرار گرفت. کدهای استخراج شده که در حقیقت معنای عبارات مهم حاصل از گفته های مشارکت کنندگان هستند بر اساس تشابه و تناسب موضوع در یک دسته قرار دادند و با مقایسه طبقات و زیر طبقات درونمایه ها و مقوله های انتزاعی استخراج شدند با توجه به متن مصاحبه ها و دسته بندی استقرایی، گویه پایه و اصلی و فراگیر شکل گرفتند و در نهایت، با بازبینی و چندسویه نگری، مدل توسط مشارکت کنندگان و خبرگان به روش کیفی استخراج و نهایی شد.

۵- یافته های پژوهش:

یافته های پژوهش حاضر حاصل تجزیه و تحلیل داده هایی است که از مصاحبه شوندگان به دست آمد. بدین منظور در گام اول برای استخراج گویه های پایه تک تک مصاحبه های ضبط شده چند بار گوش داده شد و پس از تایپ گویه های مربوط به هر مصاحبه استخراج شد. در گام دوم با استفاده از تحلیل متن مصاحبه ها گویه هایی که نشان دهنده رابطه بین متغیرهای مختلف بودند شناسایی شدند. بر این اساس ۷۵ گویه از متن مصاحبه ها به دست آمد.

جدول شماره ۱ نمونه ای از دسته بندی گویه های شناسایی شده

گویه اصلی	ردیف	گویه فرعی
تیپ های شخصیتی حسابرسان داخلی	۱	ENFP : این تیپ شخصیتی به دلیل تمایل ذاتی آنها به الهام بخشی و ایجاد انگیزه، «مدافع و حامی» خوانده می شوند. شخصیت مهربان و دلسور در کنار طبیعت اخلاق مدار آنها موجب شده به ارزش ها کاملاً پایبند بوده و نقش بسیار مثبتی را در حرفه خود ایفا کنند. شناخت تیپ های شخصیتی هم برای کارفرمایان و هم برای متخصصان حوزه منابع انسانی در جهت افزایش توانمندی های بالقوه هر یک از کارکنان بسیار مفید است. کارکنان با تیپ های شخصیتی مختلف نقاط ضعف و قوت مختلفی را برای سازمان ها به همراه می آورند. به این خاطر شناخت تیپ های شخصیتی متقاضیان و کارکنان بر اساس تست mbti بسیار مورد استفاده مدیران استخدامی در سطح دنیا است.
	۲	ESTJ : این تیپ شخصیتی نوعاً افرادی وابسته، ساختار مند و عملگرا هستند که اینها ویژگی های خوبی برای یک حسابرسان است. این افراد تمایل بیشتری به برون گرایی، حس و منطق قوی و انضباط در کارها دارند. تیپ شخصیتی ESTJ تأکید زیادی بر واقعیت (نه تئوری ها) داشته، سازگار و هوشیار هستند و می توانند رهبران خوبی باشند.
	۳	ISTJ : این تیپ شخصیتی «بازرس» هستند. آنها بسیار وظیفه گرا، مراقب، با وجدان و محترم اند. این ویژگی ها برای یک حسابدار که باید فردی مسئول و قابل اعتماد باشد، لازم است.

گویه اصلی	ردیف	گویه فرعی	
	۴	ESFJ : شخصیت این افراد مهربان، دوست و قابل اعتمادند. آنها افرادی اجتماعی اند که برای کار تیمی ارزش قائل بوده و از خدمت به دیگران لذت می برند. به همین دلیل به این تیپ شخصیتی «حمایت کننده» می گویند. آنها بسیار سازگار بوده و تمایل زیاد آنها به رعایت سنت ها و قوانین یک ویژگی کلیدی شان برای یک حسابدار بودن است.	
	۵	ISFJ : شخصیت ISFJ عموماً آرام، حامی و حساس هستند. این افراد که به «محافظ» معروفند تمایل بیشتری به درون گرایی داشته، به جزئیات توجه کافی داشته و با پشتکار خوبی به دیگران خدمت می کنند.	
	۶	ENFJ : این نوع تیپ شخصیتی را به عنوان «مربی» می شناسند. چون افرادی که این دوره را گذرانده باشند حامی و مثبت اندیش بوده و به با دیگران به خوبی ارتباط برقرار خواهند کرد. آنها معمولاً به طور طبیعی تمایل دارند تا دیگران را هدایت کنند و با آنان ارتباط برقرار کنند و برای موفقیت بالقوه ی جمع تلاش کنند و رهبری گروهی را به عهده بگیرند.	
عوامل موثر بر اثر بخشی عملکرد حسابرسی داخلی	۷	صلاحیت عملکرد حسابرسی داخلی	
	۸	پشتیبانی مدیریت برای عملکرد بهتر حسابرسی داخلی	
	۹	اندازه عملکرد حسابرسی داخلی	
	۱۰	تعامل با حسابرسی خارجی	
	۱۱	تنظیم سازمانی	
	۱۲	همکاری با کمیته حسابرسی	
	۱۳	محدودیت دامنه	
	۱۴	اطلاعات و ارتباطات	
	۱۵	انطباق با استانداردهای قابل اجرا	
	۱۶	وجود فرآیند پیگیری	
	۱۷	زمین آموزش مدیریت	
	۱۸	محیط کنترل حمایتی	
	۱۹	ابعاد فرهنگی	
	۲۰	استقلال عملکرد حسابرسی داخلی	
	۲۱	عینیت عملکرد حسابرسی داخلی	
	۲۲	مشاوره ریسک انجام دهید	
	۲۳	برون سپاری عملکرد حسابرسی داخلی	
	۲۴	کیفیت کار حسابرسی داخلی	
	۲۵	سبک رهبری مدیر حسابرسی	
	۲۶	ارزش افزوده برای شرکت	
	۲۷	انطباق با استانداردها و کدهای حرفه ای	
	۲۸	استقلال	
	۲۹	عینیت	
	۳۰	وضعیت سازمانی	
	۳۱	بکارگیری رویکرد سیستماتیک	
	اخلاق حرفه ای	۳۲	درستکاری

گویه اصلی	ردیف	گویه فرعی
	۳۳	بیطرفی
	۳۴	صلاحیت و مراقبت حرفه ای
	۳۵	رازداری
	۳۶	رفتار حرفه ای
	۳۷	رعایت اصول و ضوابط حرفه ای
کشف تقلبات مالی	۳۸	کسب شواهد
	۳۹	قضاوت
	۴۰	درک متقابل
	۴۱	نفوذ مدیریت
	۴۲	عزت نفس حسابرس
	۴۳	فهم میان فردی
	۴۴	کنترل های داخلی
	۴۵	ویژگی های عملیاتی
	۴۶	وجود وجدان کاری
	۴۷	تحقیق برای کسب شواهد
	۴۸	خواست و اراده واقعی مدیران برای کشف تقلب
	۴۹	افزایش دقت سیستم های اطلاعاتی
	۵۰	وجود اظهارنظر تعدیل شده حسابرسی
	۵۱	وجود تعدیلات سنواتی با اهمیت
۵۲	صورت های مالی تجدید ارائه شده در مورد موجودی ها	
۵۳	برنامه ریزی مدیران برای دریافت اطلاعات از منابع اطلاعاتی قوی و سیستم های مالی هوشمند جهت شناسایی تقلبات مالی	
اشتراک گذاری اطلاعات مربوط به تقلب	۵۴	شفاف سازی حسابها
	۵۵	بروز رسانی شاخص های عملکرد حسابرسی توسط مدیر حسابرسی
	۵۶	ایجاد پرسشنامه در زمینه نحوه شناسایی و کشف تقلبات مالی
	۵۷	برگزاری جلسات دائمی در زمینه چگونگی کشف تقلبات مالی
	۵۸	آموزش پرسنل در زمینه روشهای کشف تقلب همچون برگزاری جلسه طوفان مغزی ، آشنایی با مثلث تقلب و موارد مشابه
	۵۹	تجربه کاری حسابرس مالی در کشف تقلبات مالی
	۶۰	رسیدگی به سرفصل حسابهایی که احتمال تقلب در آنها بالاتر است توسط افراد باتجربه تر
	۶۱	انتقال تجربیات در زمینه تقلبات کشف شده بین حسابرسان
	۶۲	افزایش دانش حسابرسی پرسنل فعال در حرفه حسابرسی
	۶۳	افزایش میزان آموزش پرسنل فعال در حرفه حسابرسی
	۶۴	تحت فشار بودن حسابرسان و حسابرسان ارشد از طرف مدیر برای رسیدن به اهداف در بازه زمانی خاص

گویه اصلی	ردیف	گویه فرعی
	۶۵	تحت فشار بودن حسابرسان و حسابرسان ارشد از طرف مدیر برای انجام کارهای بیشتر
	۶۶	غیرقابل قبول دانستن وضعیت فعلی کارهای انجام شده در مقایسه با اهداف
	۶۷	اهمیت دادن مدیر حسابرسی به شناسایی تقلبات توسط حسابرسان و حسابرسان ارشد
	۶۸	تحت فشار بودن مدیر حسابرسی
دانش حسابرسی مدیر حسابرسی داخلی	۶۹	وجود کتابچه رویه ها و رفتارها در زمان مواجه با کارهای مختلف
	۷۰	وجود سیاست های مکتوب از نحوه رفتار پرسنل حسابرسی برای هر کار
	۷۱	وجود سابقه کاری لازمه برای احراز پست مدیر حسابرسی
	۷۲	داشتن تحصیلات آکادمیک در زمینه حسابرسی
	۷۳	داشتن تحصیلات دانشگاهی در زمینه حسابرسی
	۷۴	داشتن تجربه و سابقه کار لازم برای انجام مسئولیت های این پست
	۷۵	افزایش سطح دانش کامپیوتری مدیرحسابرسی

منبع: یافته های پژوهشگر

روش تجزیه و تحلیل اطلاعات

یکی از مهم ترین بخش های هر پژوهش، دسته بندی اطلاعات و آزمون فرضیه ها و تجزیه و تحلیل و تفسیر نتایج است. موضوع آمار توصیفی بیان دقیق و کامل و نظام دار داده های تجربی و نتایج عینی پژوهش و موضوع آمار توصیفی، تفسیر و تعیین میزان اهمیت و اعتبار آنها است. در این پژوهش نیز اطلاعات گردآوری شده پس از تبدیل به ارقام و استخراج مقادیر متغیرها با استفاده از آمار توصیفی تجزیه و تحلیل شده و با استفاده از آمار استنباطی و آزمون پرسش های پژوهش در مورد تایید یا رد پرسش های پژوهش تصمیم گیری شده است. در بخش های توصیفی ابتدا داده های هر یک از سوال های جمعیت شناختی پرسش نامه دسته بندی و تجزیه و تحلیل شده است. در بخش استنباطی با استفاده از نرم افزار PLS تجزیه و تحلیل شده است.

آمار توصیفی و جمعیت شناختی

خلاصه نتایج جمعیت شناختی پژوهش در جدول ۲ ارائه شده است. در بین پاسخ دهندگان ۹۴ نفر مرد و ۴۶ نفر زن بودند که بیشترین درصد فراوانی را مردان با بیش از ۶۷.۱۴ درصد به خود اختصاص دادند. از نظر سابقه خدمتی، بیشترین فراوانی مربوط به طبقه ۱۰ تا ۲۰ سال با ۴۰.۰۰ درصد و کمترین فراوانی مربوط به طبقه کمتر از ۵ سال با ۲.۱۴ درصد بوده است. اکثر پاسخ دهندگان حسابرسی داخلی شرکتها (۶۱.۴۳ درصد) بوده اند. اکثر پاسخ دهندگان شاغل در حسابرسی داخلی شرکتها یعنی ۴۹.۲۹ درصد بوده اند.

جدول ۲ ویژگیهای جمعیت شناختی پاسخ دهندگان

متغیر	طبقه	فراوانی	درصد	متغیر	طبقه	فراوانی	درصد
جنسیت	مرد	۹۴	۶۷.۱۴%	رشته	حسابرسی	۴۰	۲۸.۵۷%
	زن	۴۶	۳۲.۸۶%		حسابداری	۱۰۰	۷۱.۴۳%
میزان تحصیلات	کارشناسی	۱۸	۱۲.۸۶%	محل اشتغال	موسسات حسابرسی	۳۵	۲۵.۰۰%
	کارشناسی ارشد	۴۸	۳۴.۲۹%		حسابرسی داخلی شرکتها	۶۹	۴۹.۲۹%
	دانشجوی دکتری	۲۹	۲۰.۷۱%		دانشگاه ها	۳۶	۲۵.۷۱%

۲۰۱۴٪	۳	کمتر از ۵ سال	سابقه خدمت	۳۲.۱۴٪	۴۵	دکتری	شغل
۲۵.۷۱٪	۳۶	بین ۵ تا ۱۰ سال		۶۱.۴۳٪	۸۶	حسابرسی داخلی	
۴۰.۰۰٪	۵۶	بین ۱۰ تا ۲۰ سال		۱۲.۸۶٪	۱۸	حسابرسی مستقل	
۳۲.۱۴٪	۴۵	بیشتر از ۲۰ سال		۲۵.۷۱٪	۳۶	استاد دانشگاه	
۱۰۰٪	۳۰		جمع هر طبقه	۱۰۰٪	۳۰		جمع هر طبقه

منبع: یافته‌های پژوهشگر

اطلاعات مربوط به آمار توصیفی متغیرها در جدول ۳ نشان داده شده است. همانگونه که ملاحظه میشود بیشترین میانگین پاسخ افراد به مؤلفه اثر فناوری اطلاعات بر نمونه گیری حسابرسی برابر ۴۶۲۴ و کمترین میانگین پاسخ افراد به مؤلفه اثر فناوری اطلاعات بر عوامل مرتبط با برنامه هاوسپاست های عملکرد حرفه ای حسابرسی برابر ۳۰۷۴۸ است.

جدول ۳ آمار توصیفی متغیرها

مؤلفه	میانگین	انحراف استاندارد	چولگی	کشیدگی
تیپ های شخصیتی حسابرسان داخلی	۳/۸۹۴	۰/۶۵۸۳۴	۰/۳۷۴	۱/۲۰۴
اثر بخشی عملکرد حسابرسی داخلی	۳/۹۷۴	۰/۶۰۹۸	۰/۴۲۳	۱/۵۰۷
اخلاق حرفه ای	۳/۷۸۷	۰/۵۲۵۵	۰/۴۳۳	۱/۴۹۹
کشف تقلبات مالی	۴/۱۰۴	۰/۶۰۱۷	۰/۴۲۰	۱/۳۱۹
اشتراک گذاری اطلاعات مربوط به تقلب	۳/۹۹۵	۰/۶۱۷۴	۰/۳۵۵	۱/۲۴۵
دانش حسابرسی مدیر حسابرسی داخلی	۴/۲۳۱	۰/۵۲۴۳	۰/۳۶۴	۱/۴۳۷

منبع: یافته‌های پژوهشگر

آمار استنباطی پژوهش

روایی و پایایی

پایایی سازه معیاری است برای تعیین سازگاری درونی متغیرهای آشکار. به این معنی که اگر عدد بزرگی برای آن محاسبه شود به این معناست که تمام معیارها به‌طور سازگاری نشان دهنده موضوع واحدی هستند. این معیار به مفهوم آلفای کرونباخ نیز شباهت دارد. پایایی بر مبنای مربع مجموع بارهای عاملی یک سازه بیان می‌گردد. این مقدار بر اساس منابع معتبر باید بزرگتر از ۰/۷ باشد تا بتوان ادعا کرد، سازگاری درونی میان داده‌ها وجود دارد.

جدول شماره ۴ پایایی ترکیبی و آلفای کرونباخ

پایایی ترکیبی	آلفای کرونباخ	
۰/۷۸۸	۰/۷۷۴	تیپ های شخصیتی حسابرسان داخلی
۰/۷۹۲	۰/۷۸۸	اثر بخشی عملکرد حسابرسی داخلی
۰/۷۴۱	۰/۸۰۳	اخلاق حرفه ای
۰/۷۶۵	۰/۷۹۹	کشف تقلبات مالی
۰/۸۱۲	۰/۸۳۴	اشتراک گذاری اطلاعات مربوط به تقلب
۰/۷۱۵	۰/۷۹۲	دانش حسابرسی مدیر حسابرسی داخلی

منبع: یافته‌های پژوهشگر

همانطور که در جدول بالا ملاحظه می‌شود کلیه مقادیر پایایی ترکیبی و ضریب آلفای کرونباخ بالای ۰/۷ می‌باشد در نتیجه پایایی ابزار تأیید گردید و از اعتبار بالای پرسشنامه حکایت داشتند.

جدول شماره ۵ نتایج میانگین واریانس‌های استخراجی (AVE)

نتایج میانگین واریانس‌های استخراجی	مؤلفه
۰/۷۴۵	تیپ های شخصیتی حسابرسان داخلی
۰/۸۳۴	اثر بخشی عملکرد حسابرسی داخلی

مؤلفه	نتایج میانگین واریانس‌های استخراجی
اخلاق حرفه‌ای	۰/۸۵۵
کشف تقلبات مالی	۰/۷۹۸
اشتراک‌گذاری اطلاعات مربوط به تقلب	۰/۷۸۸
دانش حسابرسی مدیر حسابرسی داخلی	۰/۷۹۴

منبع: یافته‌های پژوهشگر

همانطور که در جدول نشان داده شده است تمامی مقادیر میانگین واریانس‌های استخراجی تقریباً از مقدار ۰/۵ بالاتر هستند، در نتیجه دومین شرط روایی همگرا نیز تأیید گردید.

جدول شماره ۶ نتایج ضریب تعیین R2، اندازه اثر F2 و معیار پیش‌بینی کننده‌ی Q2

مؤلفه	R2	F2	Q2
تیپ‌های شخصیتی حسابرسان داخلی	۰/۶۶۷	۰/۲۷۷	۰/۳۸۴
اثر بخشی عملکرد حسابرسی داخلی	۰/۷۴۴	۰/۲۷۱	۰/۳۷۵
اخلاق حرفه‌ای	۰/۷۵۲	۰/۲۸۳	۰/۳۷۲
کشف تقلبات مالی	۰/۷۱۵	۰/۲۷۵	۰/۳۵۲
اشتراک‌گذاری اطلاعات مربوط به تقلب	۰/۷۱۸	۰/۲۷۳	۰/۳۶۶
دانش حسابرسی مدیر حسابرسی داخلی	۰/۷۰۶	۰/۲۸۸	۰/۳۷۸

منبع: یافته‌های پژوهشگر

برای برازش مدل درونی از ضرایب مسیر، R2، F2، Q2 استفاده می‌شود ضرایب مسیر در آزمون فرضیات بررسی شده است. ضریب تعیین نشان می‌دهد ارتباط قوی بین متغیرهای تحقیق وجود دارد. اندازه اثر یا F2 به معنای توان تبیین‌کنندگی مدل می‌باشد و رابطه‌ی بین سازه‌های مدل را تعیین می‌کند که مقادیر ۰/۰۲، ۰/۱۵ و ۰/۳۵ به ترتیب نشان از اندازه تأثیر کوچک، متوسط و بزرگ یک سازه بر سازه دیگر دارد. که توان پیش‌بینی‌کنندگی تمامی مدل‌های این تحقیق در رده بزرگ قرار دارند. شاخص دیگری که در این مرحله مورد بررسی قرار می‌گیرد شاخص توان پیش‌بینی‌کنندگی Q2 مدل می‌باشد که درصد واریانس شاخص‌ها را در بین سایر شاخص‌های یک متغیر نشان می‌دهد. Q2 بالا نشان دهنده قدرت پیش‌بینی بالایی مدل است.

جدول شماره ۷ شاخص‌های برازش مدل اصلی پژوهش

شاخص‌های برازش	کمیت عامل اول	کمیت عامل دوم	کمیت عامل سوم	کمیت عامل چهارم	کمیت عامل پنجم	کمیت عامل ششم	مقدار مطلوب
شاخص SRMR	۰/۰۴	۰/۰۵	۰/۰۶	۰/۰۳	۰/۰۶	۰/۰۶	کمتر از ۰/۰۸
شاخص rms Theta	۰/۹۹	۰/۰۸۶	۰/۰۸۷	۰/۹۹	۰/۱۰۱	۰/۰۸۴	کمتر از ۰/۱۲
شاخص NFI	۰/۹۵۵	۰/۹۵۷	۰/۹۳۱	۰/۹۳۴	۰/۹۵۵	۰/۹۳۱	بیشتر از ۰/۹

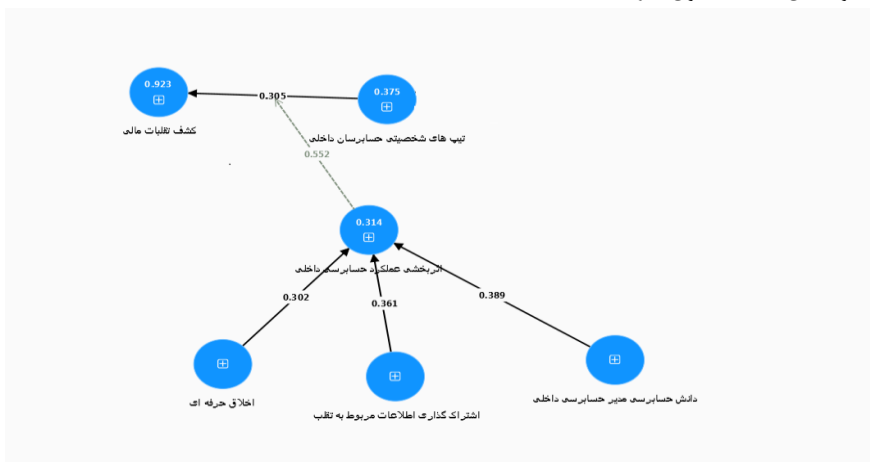
منبع: یافته‌های پژوهشگر

همانطور که در جدول مشخص است کلیه مقدار به‌دست آمده برای شاخص‌های برازش در حد قابل قبولی می‌باشند بر این اساس برازش کلیت مدل تأیید گردید.

مدل نهایی اثر بخشی عملکرد حسابرسان داخلی بر ارتباط بین تیپ‌های شخصیتی حسابرسان داخلی با کشف تقلبات مالی

با توجه به مطالب ذکر شده در بالا عوامل اصلی تأثیر گذار بر مدل کشف تقلب‌های مالی مبتنی بر تیپ‌های شخصیتی حسابرسان داخلی شامل تیپ‌های شخصیتی حسابرسان داخلی، اثر بخشی عملکرد حسابرسی داخلی، اخلاق حرفه‌ای، اشتراک‌گذاری اطلاعات مربوط به تقلب و دانش حسابرسی مدیر حسابرسی داخلی بوده است.

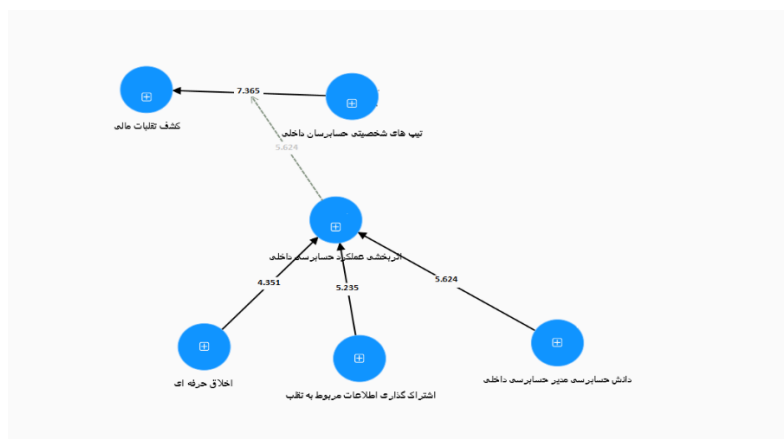
نتایج مربوط به عوامل تاثیر گذار در دو حالت ضرایب استاندارد و ضرایب معناداری در زیر ارائه گردیده است و با توجه به نتایج این دو حالت که در شکل های زیر مشخص می باشند و همچنین خلاصه این دو شکل که در جدول زیر آمده است.

منبع: یافته های پژوهشگر

نمودار ۱ نتایج مدل اثر بخشی عملکرد حسابرسان داخلی بر ارتباط بین تیپ های

شخصیتی حسابرسان داخلی با کشف تقلبات مالی در حالت معناداری

منبع: یافته های پژوهشگر

نمودار ۲ نتایج تحقیق مدل اثر بخشی عملکرد حسابرسان داخلی بر ارتباط بین تیپ

های شخصیتی حسابرسان داخلی با کشف تقلبات مالی در حالت استاندارد

جدول ۸ خلاصه نتایج اثر بخشی عملکرد حسابرسان داخلی بر ارتباط بین تیپ های شخصیتی

حسابرسان داخلی با کشف تقلبات مالی در حالت استاندارد

مؤلفه	ضریب مسیر	مقدار تی	سطح معنی داری
تیپ های شخصیتی حسابرسان داخلی	۰/۳۰۵	۷/۳۶۵	۰/۰۰۰
اثر بخشی عملکرد حسابرسی داخلی	۰/۵۵۲	۵/۶۲۴	۰/۰۰۰
اخلاق حرفه ای	۰/۳۰۲	۴/۳۵۱	۰/۰۰۰
اشتراک گذاری اطلاعات مربوط به تقلب	۰/۳۶۱	۵/۲۳۵	۰/۰۰۰
دانش حسابرسی مدیر حسابرسی داخلی	۰/۳۸۹	۵/۶۲۴	۰/۰۰۰

منبع: یافته های پژوهشگر

همانطور که نتایج نشان داده است اثر تیپ های شخصیتی حسابرسان داخلی بر کشف تقلبات مالی رابطه مثبت و معنادار دارای ضریب مسیر ۰/۳۰۵ و دارای ضریب تی به مقدار ۷/۳۶۵ می باشد، تاثیر

نقش تعدیلگر اثربخشی عملکرد حسابرسی داخلی بر رابطه بین تیپ های شخصیتی حسابرسان داخلی و کشف تقلبات مالی رابطه مثبت و معنادار دارای ضریب مسیر $0/552$ و دارای ضریب تی به مقدار $5/624$ می باشد، اثر اخلاق حرفه ای بر اثربخشی عملکرد حسابرسی داخلی رابطه مثبت و معنادار دارای ضریب مسیر $0/302$ و دارای ضریب تی به مقدار $4/351$ می باشد، اثر اشتراک گذاری اطلاعات مربوط به تقلب بر اثربخشی عملکرد حسابرسی داخلی رابطه مثبت و معنادار دارای ضریب مسیر $0/361$ و دارای ضریب تی به مقدار $5/235$ می باشد، ارتباط دانش حسابرسی مدیر حسابرسی داخلی با اثربخشی عملکرد حسابرسی داخلی رابطه مثبت و معنادار دارای ضریب مسیر $0/389$ و دارای ضریب تی به مقدار $5/624$ می باشد، و سطح معنی داری نیز کمتر از ۵ صدم به دست آمده است لذا با اطمینان بالای ۹۵ درصد می توان گفت که تیپ های شخصیتی حسابرسان داخلی، اثربخشی عملکرد حسابرسی داخلی، اخلاق حرفه ای، اشتراک گذاری اطلاعات مربوط به تقلب و دانش حسابرسی مدیر حسابرسی داخلی بر مدل کشف تقلب های مالی مبتنی بر تیپ های شخصیتی حسابرسان داخلی تاثیر دارد.

۶- بحث و نتیجه گیری:

هدف اصلی از انجام این تحقیق ارتباط بین تیپ های شخصیتی حسابرسان داخلی با کشف تقلبات مالی با توجه به نقش تعدیلگر اثر بخشی عملکرد حسابرسان داخلی بوده است. فرض سنتی در مورد حسابرسی این است که حسابرسان اطلاعات را به صورت عینی و مستقل پردازش می کنند. با این حال، اسمیت پیشنهاد می کند که این امر واقع بینانه نیست زیرا هر فرد برای انجام وظایفی مانند جستجوی اطلاعات، قضاوت و گزارش، رویکرد خود را اتخاذ می کند. علیرغم قصد حسابرسان مبنی بر عملکرد عینی و مستقل مطابق با استاندارد های حرفه ای، تأثیر ویژگی های شخصی به طور غیرقابل انکاری وجود دارد و بر قضاوت حسابرسان تأثیر می گذارد. به طور کلی پذیرفته شده که عملکرد قضاوت تحت تأثیر شخصیت و ظرفیت های شناختی پردازنده اطلاعات است. تیپ های شخصیتی در نیروهای درونی گنجانده می شوند، یعنی عواملی که از درون یک فرد یا فردی سرچشمه می گیرند که توانایی های آنها می تواند شخصاً بر عملکرد و رفتار آنها تأثیر بگذارد، به طوری که تیپ شخصیتی حسابرسان می تواند بر رفتار حسابرسان در عمل تأثیر بگذارد. بنابراین، تمرکز در تحقیقات بر روی شخصیت حسابرسان داخلی تعجب آور نیست. با توجه به روند رو به افزایش رویکرد پژوهش های اخیر در مجلات معتبر به سوی مطالعات رفتاری می توان به اهمیت روز افزون این حوزه مشترک در تمامی زمینه های علمی پی برد. در حوزه علوم مالی نیز با مشاهده رغبت و تمایل محققین در انجام پژوهش های میان رشته ای، عرصه ورود به مباحث رفتاری مهیا گشته است. بیشک، تمایل به این نوع از تحقیقات نشان از نیاز مبرم به بازبانی جایگاه رفیع اخلاق مداری و رفتار حرفه ای در تمامی علوم دارد.

در پژوهش حاضر تلاش شد تا با تدوین مدل ارتباط بین تیپ های شخصیتی حسابرسان داخلی با کشف تقلبات مالی با توجه به نقش تعدیلگر اثر بخشی عملکرد حسابرسان داخلی، تمامی عواملی که می توانند با کشف تقلب های مالی بر اساس تیپ های شخصیتی حسابرسان داخلی در ارتباط باشند و از آن تاثیر بپذیرند طبقه بندی و توصیف شوند. براساس بررسی های انجام شده در این تحقیق تیپ های شخصیتی حسابرسان داخلی، اثربخشی عملکرد حسابرسی داخلی، اخلاق حرفه ای، اشتراک گذاری اطلاعات مربوط به تقلب و دانش حسابرسی مدیر حسابرسی داخلی تاثیر گذار می باشند.

نتایج حاصل شده از تحقیق جودی و همکاران (۲۰۲۲)؛ دنیس و همکاران (۲۰۱۸)؛ چن و همکاران (۲۰۲۳)؛ مت ریزوان و همکاران (۲۰۲۲)؛ ساماگیو و فلیچیو (۲۰۲۲) و البوات و همکاران (۲۰۲۱) هم راستا با نتایج حاصل شده از این تحقیق می باشد.

کشف تقلب فرآیندی است برای یافتن یا افشای اقدامات انحرافی که عمداً انجام شده و منجر به تحریف صورت های مالی می شود. کشف تقلب شامل شناسایی شاخص های تقلب است که نیاز به پیگیری توسط حسابرسان برای انجام تحقیقات دارد. به صورت کلی همزمان به افزایش انتظارات ذینفعان از حسابرسی، وجود فاکتورهای و عواملی که با کمک آنها بتوان ارزیابی مناسبی از چگونگی عملکرد حسابرسی داشت، بیش از پیش ضروری به نظر میرسد. پژوهش حاضر با هدف تبیین مدلی ساختار یافته که بتواند با شناسایی فاکتورها و عوامل تاثیر گذار ما را به سمت دستیابی در کشف تقلبات مالی بر اساس

تیپ های شخصیتی حسابرسان داخلی سوق دهد، انجام پذیرفت. در این پژوهش به کمک نتایج حاصل از مصاحبه، داده های پژوهش مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. در این راستا با عنایت به گستردگی عوامل، مولفه های تعیین کننده (مصاحبه ها و متون استفاده شده) به ۶ سطح کلی در ۷۵ ردیف تقسیم شده که دربرگیرنده، کلیه عوامل موثر بر مدلی برای ارتباط بین تیپ های شخصیتی حسابرسان داخلی با کشف تقلبات مالی با توجه به نقش تعدیلگر اثر بخشی عملکرد حسابرسان داخلی است.

حال با توجه به آنچه در بالا مطرح گردید و با توجه به اهمیت موضوع مدلی برای ارتباط بین تیپ های شخصیتی حسابرسان داخلی با کشف تقلبات مالی با توجه به نقش تعدیلگر اثر بخشی عملکرد حسابرسان داخلی به فعالین حوزه حسابرسی خصوصا حسابرسی داخلی در ایران توصیه می گردد که **تیپ های شخصیتی حسابرسان داخلی** را در کانون توجه قرار دهند، و با توجه به نتایج پژوهش مدیران شرکتها در نظر داشته باشند که مدل های ۶گانه شخصیتی حسابرسان داخلی بر کشف تقلبات مالی تاثیر مثبت و مستقیم داشته و بنابراین توجه به تیپ های شخصیتی حسابرسان داخلی می تواند یک عامل موثر برای شناسایی و کشف تقلبات مالی باشد.

یکی از مهمترین مواردی که باید در زمینه کشف تقلبات مالی مورد توجه قرار گیرد **اثربخشی عملکرد حسابرسی داخلی** می باشد که در این تحقیق به عنوان متغیر تعدیلگر در نظر گرفته شده است و نتایج حاصل شده از بررسی های صورت گرفته نشان داد که اثربخشی عملکرد حسابرسی داخلی به عنوان یک متغیر تعدیل گر بر ارتباط بین تیپ های شخصیتی حسابرسان داخلی با کشف تقلبات مالی تاثیر گذار می باشد و برای اینکه فعالیت حسابرسان داخلی اثربخش واقع شود می بایست صلاحیت عملکرد حسابرسان داخلی افزایش یابد و مدیریت برای عملکرد بهتر از واحد حسابرسی داخلی پشتیبانی نماید و اندازه عملکرد حسابرسی داخلی افزایش یابد و همچنین حسابرسان داخلی میزان تعاملات خود را با حسابرسی خارجی افزایش دهند و به تنظیم سازمانی پرداخته و با کمیته حسابرسی همکاری داشته باشند و سعی نمایند در دامنه فعالیت خود محدودیت را بکاهند و اطلاعات و ارتباطات خود را در زمینه کشف تقلبات مالی افزایش دهند و انطباق با استانداردهای قابل اجرا را به حداکثر ممکنه افزایش دهند و پیگیری فرآیندها را افزایش دهند و در زمین آموزش مدیریت فعالیت داشته باشند و محیط کنترل حمایتی برای فعالیت داشته باشند همچنین ابعاد فرهنگی، استقلال عملکرد حسابرسی داخلی و عینیت عملکرد حسابرسی داخلی می توانند عواملی تاثیر گذار بر اثربخشی عملکرد حسابرسی مطرح باشند. همچنین حسابرسان داخلی می بایست مشاوره ریسک انجام داده و در ضمن شرکتها می توانند برای اطمینان بیشتر بر عملکرد واحد حسابرسی داخلی به برون سپاری عملکرد حسابرسی داخلی اقدام کنند و در ضمن کیفیت کار حسابرسی داخلی می تواند با سبک رهبری مدیر حسابرسی در زمینه اثربخشی عملکرد حسابرسی داخلی مورد توجه قرار گیرد همچنین واحد حسابرسی داخلی برای اینکه دارای اثربخشی عملکرد باشد می بایست برای شرکتها دارای ارزش افزوده باشد و با استانداردها و کدهای حرفه ای انطباق داشته باشد همچنین استقلال حسابرسان داخلی، عینیت و وضعیت سازمانی می توانند بر اثربخشی عملکرد حسابرسی داخلی تاثیر گذار باشند در ضمن بکارگیری رویکرد سیستماتیک می تواند عملکرد حسابرسی داخلی را اثربخش تر نماید.

یکی از عوامل اصلی موثر بر اثربخشی عملکرد حسابرسی داخلی **اخلاق حرفه ای** حسابرسان داخلی می باشد، حسابرسی داخلی یک عملکرد منحصر به فرد است که نیاز به دانش کسب و کار، دانش سازمانی، و سطح بالایی از شایستگی های شخصی دارد. از طرف دیگر افرادی که جذب حرفه حسابرسی می شوند معمولا دارای ارزش های فردی و استانداردهای اخلاقی بالایی هستند. به طور مشابه، بسیاری از حسابرسان داخلی به فرهنگ سازمانی قوی سازگار با ارزش های خود جلب می شوند. در یک محیط ایده آل، حسابرسان داخلی همواره باید قادر به ارائه یافته های خود بدون تهدید شخصی باشند. اما در واقعیت مشاهده می شود که حسابرسان داخلی که در برابر فشار برای تغییر یافته های خود مقاومت می کنند، در معرض پیامدهای منفی مانند کاهش دستمزد، انتقال اجباری به موقعیت های شغلی دیگر، یا حتی فسخ قرارداد کار قرار می گیرند. یکی از مشکلاتی که موجب می شود تا حرفه حسابرسی داخلی کارایی و اثربخشی خود را از دست بدهد این است که حسابرسان داخلی اغلب با چالش انتخاب بین قضاوت حرفه ای و ارزش های اخلاقی مواجه هستند. در این میان نکته مهم و قابل توجه چگونگی

برخورد آنها با این چالش‌ها و مشخص کردن ارزش این حرفه در نظر استفاده‌کنندگان و جامعه است. منابع فشار بر حسابرسی داخلی متنوع است. علاوه بر اعمال فشار از مدیریت ارشد، مدیریت عملیاتی، یا دیگر کارکنان، عواملی مانند استرس‌های مالی شخصی یا آرمان‌های حرفه‌ای نیز می‌تواند موجب افزایش این فشارها شود. در این راستا اخلاق حرفه‌ای حسابرسی داخلی باید برای حفاظت از اثربخشی عملکرد حسابرسی داخلی و هم حفاظت از منافع سهامداران در شرایطی که در آن ارزش‌های فردی و منشورسازمانی ممکن است کافی و کارآمد نباشد، در نظر گرفته شود. در واقع یک حسابرس موفق اصول آیین رفتار حرفه‌ای حسابرسی داخلی را با پیروی از آیین‌نامه‌ای که نشان‌دهنده درستکاری، بی‌طرفی، صلاحیت و مراقبت حرفه‌ای، رازداری، رفتار حرفه‌ای و رعایت اصول و ضوابط حرفه‌ای است، در کار خود جای می‌دهد و همین امر منجر به افزایش جایگاه حرفه حسابرسی داخلی خواهد شد. ارزش‌ها رفتارها را ایجاد می‌کنند و رفتارها نتایج را. پس برای ارتقای حرفه نه تنها باید دست روی نبض فرهنگ در محیط حرفه گذاشت، بلکه باید در ارزیابی اخلاق حرفه‌ای با توجه به آیین رفتار حرفه‌ای نیز تلاش کرد. این امر با تمرکز بیشتر، نهادینه‌سازی فرهنگ حرفه‌ای و ارزش‌های اخلاقی محقق می‌شود.

اشتراک‌گذاری اطلاعات مربوط به تقلب از دیگر مواردی است که برای اثربخشی عملکرد حسابرسی داخلی باید مورد توجه قرار گیرد بنابراین باید شفاف‌سازی حسابها، بروز رسانی شاخص‌های عملکرد حسابرسی داخلی توسط مدیر حسابرسی داخلی مورد توجه قرار گرفته و به ایجاد پرسشنامه در زمینه نحوه شناسایی و کشف تقلبات مالی اهتمام ورزیده شود همچنین برگزاری جلسات دائمی در زمینه چگونگی کشف تقلبات مالی و آموزش پرسنل در زمینه روشهای کشف تقلب همچون برگزاری جلسه طوفان مغزی، آشنایی با مثلث تقلب و موارد مشابه می‌تواند برای اشتراک‌گذاری اطلاعات مربوط به تقلب در بین حسابرسی داخلی بسیار مورد توجه قرار بگیرند همچنین تجربه کاری حسابرس داخلی در کشف تقلبات مالی می‌تواند برای کشف تقلبات مالی و همچنین اثربخش واقع شدن عملکرد حسابرسی داخلی و اشتراک‌گذاری اطلاعات مربوط به تقلب بسیار موثر باشد، در ضمن رسیدگی به سرفصل حسابهایی که احتمال تقلب در آنها بالاتر است توسط افراد باتجربه تر، انتقال تجربیات در زمینه تقلبات کشف شده بین حسابرسی، افزایش دانش حسابرسی پرسنل فعال در حرفه حسابرسی، افزایش میزان آموزش پرسنل فعال در حرفه حسابرسی، تحت فشار بودن حسابرسی و حسابرسی ارشد از طرف مدیر برای رسیدن به اهداف در بازه زمانی خاص، تحت فشار بودن حسابرسی و حسابرسی ارشد از طرف مدیر برای انجام کارهای بیشتر، غیرقابل قبول دانستن وضعیت فعلی کارهای انجام شده در مقایسه با اهداف، اهمیت دادن مدیر حسابرسی به شناسایی تقلبات توسط حسابرسی و حسابرسی ارشد و تحت فشار بودن مدیر حسابرسی از مهمترین عواملی هستند که در زمینه اشتراک‌گذاری اطلاعات مربوط به کشف تقلب و اثربخشی عملکرد حسابرسی داخلی و در نهایت تاثیر گذار بر رابطه بین تیپ‌های شخصیتی حسابرسی داخلی با کشف تقلبات مالی مطرح می‌باشند.

دانش حسابرسی مدیر حسابرسی داخلی از دیگر مواردی است که بر اثربخشی عملکرد حسابرسی داخلی موثر بوده و به صورت غیر مستقیم به عنوان یک متغیر تعدیگر بر رابطه بین تیپ‌های شخصیتی حسابرسی داخلی با کشف تقلبات مالی تاثیر دارد باید مورد توجه قرار گیرد بنابراین باید کتابچه رویه‌ها و رفتارها در زمان مواجهه با کارهای مختلف تهیه گردد همچنین وجود سیاست‌های مکتوب از نحوه رفتار پرسنل حسابرسی برای هر کار می‌تواند یک عامل تعیین‌کننده و روشنگر باشد تا با مطالعه این کتابچه پرسنل بدانند که در هر شرایط خاص چگونه باید رفتار نمایند. در ضمن وجود سابقه کاری لازمه برای احراز پست مدیر حسابرسی بسیار با اهمیت می‌باشد زیرا اگر مدیر حسابرسی داخلی سابقه کاری لازمه را دارا باشد و تجربه کافی داشته باشد می‌تواند در شرایط مختلف تصمیمات بهینه تری اتخاذ نماید و باید در نظر داشت که مدیران با تجربه تر با شرایط متنوع تری برخورد داشته‌اند و بهتر می‌توانند در شرایط مختلف تصمیم‌گیری نمایند و همچنین داشتن تحصیلات غیر آکادمیک در زمینه حسابرسی و داشتن تحصیلات دانشگاهی در زمینه حسابرسی می‌تواند برای انجام وظایف پست های این پست و افزایش سطح دانش کامپیوتری مدیرحسابرسی داخلی می‌تواند بر اثربخشی عملکرد حسابرسی داخلی تاثیر گذار باشند تا در نهایت تقلبات مالی راحت تر کشف شوند.

منابع:

۱. احمدی، زانیار، پورزمانی، زهرا. (۱۴۰۳). نقش هوش عاطفی، سازمانی و معنوی در قضاوت و تصمیم گیری حسابرسان در موسسات حسابرسی. قضاوت و تصمیم گیری در حسابداری، ۹(۳)، ۳۱-۵۰.
۲. خلیلی، یاسمن، حسن پور، داود، مومنی یانسری، ابولفضل. (۱۴۰۳). بررسی تأثیر کیفیت عملکرد حسابرسی داخلی بر دقت پیش بینی سود مدیران. قضاوت و تصمیم گیری در حسابداری، ۱۰(۳)، ۳۳-۴۸.
۳. دریایی، مجید و نیکومرام، هاشم و خان محمدی، محمد حامد، ۱۳۹۸، ویژگی های فردی و تمایل به گزارش اخلاقی تقلب در حرفه حسابرسی، فصلنامه اخلاق در علوم و فناوری، دوره: ۱۴، شماره: ۵
۴. رشیدی، محسن، ۱۴۰۲، بررسی نقش کیفیت حسابرسی در کشف تقلب: دیدگاه صاحبکاران و حسابرسان، نهمین کنفرانس ملی یافته های نوین علوم و تکنولوژی با محوریت کامپیوتر، مدیریت و حسابداری، تهران،
۵. رضائی، ناهید، دیانتی دیلمی، زهرا، غلامی جمکرانی، رضا، رهنمای رودپشتی، فریدون. (۱۴۰۳). بررسی اثر شبکه های شناختی بر توانایی حسابرسان در کشف تقلب. پژوهش های حسابداری مالی و حسابرسی، ۶۲(۱۶)، ۲۰۱-۲۴۲.
۶. عبدلهی، سیف اله و نصیری زنگ آباد، عباس و محمدزاده سالطه، حیدر، ۱۳۹۹، تأثیر انعطاف پذیری کارکنان بر رابطه عملکرد حسابرسی داخلی و تقلب در صورتهای مالی، هجدهمین همایش ملی حسابداری ایران، یزد،
۷. مسعودی مقدم، محمد، طالب نیا، قدرت اله، (۱۴۰۳). بررسی نقش اخلاق حرفه ای حسابرسان در تأثیر سرمایه اجتماعی حسابرسان بر استراتژی تعامل با صاحبکار. قضاوت و تصمیم گیری در حسابداری، ۱۱(۳)، ۴۵-۶۸.
۸. مهنانی، اکرم، ۱۴۰۱، بررسی رابطه بین ریسک حسابرسی و مثلث تقلب در حسابرسی وضعیت مالی، دومین کنفرانس بین المللی تحقیقات پیشرفته در مدیریت و علوم انسانی،
۹. یاری فرد، رسول و درودگر، محمد میثم، ۱۴۰۲، کیفیت حسابرسی داخلی و عملکرد سازمانی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، نهمین کنفرانس بین المللی علوم مدیریت و حسابداری، تهران،

1. Abadi, S., Endarto, B., Taufiqurrahman, A. R., Kurniawan, B., Daim, W., Ismono, N. A., Alam, J., Purwati, A. S., Wijaya, A., Rusdiyanto, A. U., & Kalbuana, N. (2021). Indonesian desirous finality of the community in regard. *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*, 24(SpecialIs), 1–20 .
2. Abdullatif, M 2016, "Fraud Risk factors and audit programme modifications: evidence from Jordan", *AABFJ | Volume 7, no. 1, 2016*
3. Albawwat, I. E., Al-Hajaia, M. E., & Al Frijat, Y. S. (2022). The Relationship Between Internal Auditors' Personality Traits, Internal Audit Effectiveness, and Financial Reporting Quality: Empirical Evidence from Jordan. *The Journal of Asian Finance, Economics and Business*, 8(4), 797-808.
4. Aliyyah, N., Prasetyo, I., Rusdiyanto, R., Endarti, E. W., Mardiana, F., Winarko, R., Chamariyah, C., Mulyani, S., Grahani, F. O., Rochman, A. S., Hidayat, W., & Tjaraka, H. (2021). What affects employee performance through work motivation? *Journal of Management Information and Decision Sciences*, 24(1), 1–14 .

5. Anggriawan, E. F. (2014). Pengaruh pengalaman kerja, skeptisisme profesional, dan tekanan waktu terhadap kemampuan mendeteksi Fraud. *Jurnal Nominal*, 3(2), 30–36.
6. Asare, Stephen K., Herman van Brenk b, Kristina C Demek (2023) Evidence on the homogeneity of personality traits within the auditing profession, *Critical Perspectives on Accounting* Available online 23 March 2023, 102584
7. Chen, Y.-H.; Wang, K.-J.; Liu, S.-H. How Personality Traits and Professional Skepticism Affect Auditor Quality? A Quantitative Model. *Sustainability* 2023, 15, 1547. <https://doi.org/10.3390/su15021547>
8. Indrawati, M., Utari, W., Prasetyo, I., Rusdiyanto, & Kalbuana, N. (2021). Household Business Strategy During The Covid 19 Pandemic. *Journal of Management Information and Decision Sciences*, 24(SpecialIs), 1–12 .
9. JaredKoreff,MartinWeisner,Steve G.Sutton 2021 “Data analytics (ab) use in healthcare fraud audits” *International Journal of Accounting Information Systems*, Volume 42, September 2021, 100523
10. Jodi L. Gissel , Karla M. Johnstone 2022 " Information Sharing during Auditors' Fraud Brainstorming: Effects of Psychological Safety and Auditor Knowledge " *AUDITING: A JOURNAL OF PRACTICE & THEORY* Vol. 36, No. 2
11. Mat Ridzuan, Nurul Izzaty, Jamaliah Said, Fazlida Mohd Razali, Dewi Izzwi Abdul Manan,and Norhayati Sulaiman. 2022. Examining the Role of Personality Traits, Digital Technology Skills and Competency on the Effectiveness of Fraud Risk Assessment among External Auditors. *Journal of Risk and Financial Management* 15: 536. <https://doi.org/10.3390/jrfm15110536>
12. Nurwahyuni, & Isnawati, A. (2021). Analisis faktor-faktor kemampuan auditor mendeteksi kecurangan dengan moderasi etika profesi. *Journal of Business and Information Systems*, 3(2), 75–86 .
13. Prasetyo, I., Aliyyah, N., Rusdiyanto, C., Syahrial, R., Nartasari, D. R., Yuventius, W., Sanjayanto, H., & Sulistiyowati, (2021). Discipline and work environment affect employee productivity: Evidence from Indonesia. *International Journal of Entrepreneurship*, 25, 5 .
14. Prasetio, J. E., Sabihaini, B., Susanto, B., Rahmanda, A. A., Rusdiyanto, G. A., Rochman, A. S., & Kalbuana, N. (2021). Corporate Social Responsibility Community Development And Empowerment Program In Indonesia. *Journal of Management Information and Decision Sciences*, 24(1), 1–11.
15. Samagaio, António, Teresa,. Felício (2022) The influence of the auditor’s personality in audit quality, *Journal of Business Research* Volume 141, March 2022, Pages 794-807
16. Sean A.Dennis, Karla M.Johnstone 2018 “A natural field experiment examining the joint role of audit partner leadership and subordinates’ knowledge in fraud brainstorming” *Accounting, Organizations and Society* Volume 66, April 2018, Pages 14-28
17. Tandiontong, M. (2016). *Audit quality and its measurement*. Jakarta, Indonesia: Alfabeta.

18. Utari, W., Iswoyo, A., Chamariyah, W., Mardiana, F., Rusdiyanto, & Hidayat, W. (2021). Effect Of Work Training, Competency and Job Satisfaction on Employee Productivity: A Case Study Indonesia. *Review of International Geographical Education Online*, 11(open in a new window)(4(open in a new window)), 696–711.
19. Van Kuijck, B., and V. Paresi. 2020. Personality of internal auditors; an exploratory study in The Netherlands. *Maandblad Voor Accountancy en Bedrijfseconomie Articles* 94 (94): 113-125 .
20. Wahidahwati, W., & Asyik, N. F. (2022). Determinants of auditors ability in fraud detection. *Cogent Business & Management*, 9(1), 2130165.

The relationship between personality types of internal auditors and the detection of financial fraud with regard to the moderating role of internal auditors' performance effectiveness.

Ali Madreseadoost¹, Rahmatollah Azad², Shahram Chaharmahali³

Abstract

Fraud can be committed in many ways, starting with the findings of audit teams in reviewing financial statements. Therefore, the auditor's ability to detect fraud must continue to improve. This is because each auditor as an individual has different limitations, so the level of ability to detect frauds should also be different. The purpose of this research is to investigate the effectiveness of the performance of internal auditors on the relationship between the personality types of internal auditors and the discovery of financial frauds.

The research method is field and factor analysis. The statistical population of this research includes people active in the auditing profession, and the questionnaire information was completed in 1403. The method used in this research has been combined. First, by using the multifaceted ground theory method and using interviews and searches in the research done in the past, the variables of the research were identified and the influencing factors were finalized by using the Laushe index. And finally, using factor analysis, the research questions were analyzed and the model for investigating the effectiveness of the performance of internal auditors on the relationship between the personality types of internal auditors and the detection of financial frauds was presented. The results showed that the personality types of internal auditors, the effectiveness of internal audit performance, professional ethics, the sharing of information related to fraud and the audit knowledge of the internal audit manager have an effect on the discovery of financial frauds.

Keywords: detection of financial frauds, personality types of internal auditors, effectiveness of internal audit performance, audit knowledge of internal audit manager

JEL: C52.M42.M40.D21

¹ Department of Accounting, South Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran. alimadrese1369@gmail.com

² Department of Accounting, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran. (Corresponding author) Azadamol@yahoo.com

³ Department of Accounting, South Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran. sh.chaharmahali@gmail.com